

DIN ACTIVITATEA INSTITUTULUI DE FOLCLOR

S. C. STROESCU

Tradiția cercetărilor folclorice din țara noastră este fără îndoială veche. Unele aspecte specifice ale vieții spirituale a poporului nostru au reținut atenția cărturarilor de seamă din trecutul culturii românești, care, pătrunși fiind de însemnătatea creației populare au căutat-o pe plaiurile țării, acolo unde ea se păstrase neatinsă și unde izvora permanent în forme tot mai noi și tot mai bogate. Cu toate că exista un climat favorabil cercetării folclorice și se găseau oameni entuziaști să o facă, totuși, cercetarea folclorică în trecut a fost lăsată pe seama interesului individual al culegătorilor de folclor și al marilor creatori ai culturii noastre, lipsind o organizare sistematică pentru cercetarea comorilor noastre folclorice. O cercetare organizată se putea dezvolta numai într-un stat socialist al cărui interes pentru tot ceea ce înseamnă creație artistică a poporului nostru, izvorăște organic din însăși structura sa socială și politică. Astfel, la 5 aprilie 1949, prin decretul No. 136, Prezidiul Marelui Adunări Naționale a creat, în cadrul Ministerului Culturii, Institutul de Folclor, fixându-i-se ca scop culegerea și studierea folclorului patriei noastre, formarea cadrelor de specialiști și stimularea interesului pentru folclor.

Odată cu înființarea sa, Institutul de Folclor și-a organizat munca potrivit sarcinei primite și potrivit unei principalități noi a cercetărilor folclorice.

Într-adevăr, spre deosebire de cercetările din trecut, care izolau faptul folcloric de mediul social din care el izvora, cercetarea actuală a folclorului caută permanent să integreze aceste producții artistice populare mediului social din care ele izvorăsc și pe care el îl reflectă. De aici nevoia cercetărilor complexe pe teren. Versul este cules odată cu muzica care-l completează, care-l îmbogățește. Muzica este culeasă odată cu dansul care îi dă cea de a treia dimensiune a gamei sale. Toate aceste trei aspecte se completează și se desăvârșesc, dând cercetătorului o imagine complexă, tot atât de complexă ca viața oamenească însăși.

Obiceiurile, tradițiile și riturile adaugă tot atâtea fațete acestui cristal transparent al mediului social românesc. Privit din acest p.d.v., folclorul nu mai poate fi autentic sau neautentic, legat în chip exclusiv de formele arhaice ale satelor izolate. Creația populară trebuie căutată și în sate și în orașe, și pe ogoare și în uzine. Cîntecele, jocurile și literatura întregului popor muncitor exprimă ideile, sentimentele și năzuințele lui și nu are sens din punctul de vedere al cercetării științifice, să alegem și să pretindem în chip arbitrar numai pe cele vechi, de caracter arhaic și să neglijăm creația folclorului contemporan, deși el nu oglindește într-o mai mică măsură, indiferent de gradul de cizelare al formei, bucuriile, dorurile și necazurile oamenilor muncii. Folclorul contemporan oglindește străduința oamenilor muncii de a-și făuri o viață mai bună și mai dreaptă și de a-și construi în pace socialismul.

Moștenind la înființarea sa principalele două arhive fonogramice, Arhiva de folclor a Societății Compozitorilor Români și Arhiva fonogramică a fostului Minister al Artelor, Institutul are astăzi o valoroasă arhivă folclorică, care cuprinde peste 50.024 piese folclorice, înregistrate pe 16.172 cilindri de fonograf, 3.426 fețe disc de patefon, 1.010 de benzi de magnetofon, 22.991 cîntece notate după auz, 17.351 piese material documentar informativ, 1.125 basme, legende etc. și peste 600 dansuri notate; este locul să amintim că Institutul a acordat o atenție deosebită folclorului minorităților naționale. Filiala de la Cluj a Institutului nostru are sarcina să studieze folclorul maghiar. Nu mai puțin de 12.000 de cîntece și jocuri, 150 povești și 5000 de ghiciteri au fost culese în cursul ultimilor ani în cele trei zone importante ale folclorului maghiar din țara noastră: Ardealul de vest, regiunea autonomă maghiară și regiunea ceangăilor din Moldova. Această cercetare a dus la rezultate interesante atât asupra întrepătrunderii dintre folclorul român și cel maghiar cât și asupra persistenței unor elemente foarte vechi ale folclorului maghiar din Moldova.

Alături de folclorul maghiar, Institutul a cercetat și folclorul german, evreu, precum și folclorul tătar și bulgar din regiunea Constanța, folclorul lipovenesc din Delta Dunării, folclorul sîrb din Banat și folclorul huțul din Maramureș. Arhiva Institutului se îmbogățește permanent și pe calea unor achiziționări de biblioteci și prețioase manuscrise ale folcloriștilor din trecut printre care în vremea din urmă, pe lângă manuscrisele moștenite de la fosta Arhivă de Folclor a Societății Compozitorilor Romîni, au sporit cu o seamă de materiale folclorice ale unor înaintași de seamă, ca, de pildă: G. Cucu, C. Rădulescu-Codin, A. Voevidca, T. Brediceanu ș.a. Institutul a achiziționat de asemenea prețioasa corespondență purtată de Bartók cu I. Bușiția.

Pentru valorificarea materialelor folclorice de pînă acum, Institutul pregătește marea culegere « Folclorul în R.P.R. », corpu-sul folcloric al patriei noastre, care va apărea în cca. 40 de volume cu caracter de monografii regionale sau tematice. Dintre acestea, primele șase volume sînt în lucru și publicarea colecției va putea începe în anul 1957.

Institutul de Folclor posedă și o bibliotecă de specialitate, cuprinzînd 10.000 volume, cărți și periodice, care alături de Biblioteca Academiei R.P.R., de Biblioteca Universității din Cluj, de Arhiva de Folclor a Academiei R.P.R., reprezintă un important centru de documentare în domeniul folclorului. De asemenea posedă și un număr de 700 articole și studii de specialitate traduse din publicațiile sovietice și ale țărilor de democrație populară. Adăogăm la acest bogat material importanta colecție fotocinematografică de 8.232 fotografii, precum și 8 filme cinematografice de scurt metraj, cuprinzînd înregistrarea de informatori și artiști populari, obiceiuri, costume și tipuri regionale, dansuri etc.

Pentru a putea fi permanent la dispoziția celor care cercetează creația artistică populară, artiștilor profesioniști și amatori cu materiale și informații, Institutul a organizat un cabinet de consultare care în ultimii doi ani a dat 2000 de consultări. Pe lângă aceasta, Institutul organizează conferințe și prezentări de folclor în cluburi, întreprinderi, unități militare și lunar audiiții de folclor și comunicări științifice pentru marele public.

Pînă în anul 1953 Institutul de Folclor a avut sub permanenta sa îndrumare și o orchestră populară, purtînd numele lui Barbu Lăutaru, orchestră care a valorificat prin audiițiile sale unele dintre cele mai frumoase melodii ale folclorului muzical atît în țară cît și peste hotare. Începînd cu vara anului 1953 această orchestră populară a trecut în cadrul Filarmoniceii de stat « George Enescu ».

În anul 1954 Institutul de Folclor a colaborat cu studioul București la realizarea primului film documentar românesc în culori despre dansurile și cîntecele noastre populare, filmul « Ciocîrlia ».

În forma sa actuală, Institutul de Folclor are următoarele secții: muzicală, literară și coregrafică, care studiază fiecare din punctul său de vedere, materialele culese pe teren. Deosebit de aceasta, secțiile au ca sarcină permanentă organizarea materialului de arhivă — texte muzicale, literare și coregrafice — precum și valorificarea moștenirii folclorice a trecutului.

Fiecare dintre cele trei secții a avut de la înființarea Institutului și pînă astăzi o viață științifică proprie, care s-a desfășurat potrivit planului de lucru anual pe două direcții: activitatea pe teren și activitatea în interiorul secției manifestată sub forma unor monografii, studii, conferințe și comunicări. Întreg materialul colecțiilor Institutului se bazează pe cercetările de teren făcute de specialiști în satele și orașele R.P.R. Pentru valorificarea materialului folcloric, prin conferințe și audiiții, cei mai buni interpreți și piesele cele mai valoroase odată descoperite pe teren, sînt înregistrate și în studioul Institutului pentru a obține imprimări de bună calitate. Potrivit principiilor și metodei de cercetare a Institutului de Folclor, materialul este cules cu toate datele necesare studierii fiecărei piese în ansamblul vieții folclorice a comunității respective, cu obiceiurile și deprinderile oamenilor, cu viața lor artistică și culturală în general și cu condițiile sociale și economice, privit în desvoltarea lui. Colecțiile Institutului sînt deci întregite cu un bogat material documentar asupra fiecărei piese culese, asupra fiecărui interpret de la care s-a cules și asupra credințelor și obiceiurilor, mentalității și vieții sociale a oamenilor din comunitățile unde s-au făcut cercetări. Activitatea pe teren s-a efectuat în chip permanent de colective complexe sau simple a căror muncă dirijată și coordonată de Institut a avut ca scop să completeze, prin adunarea de noi materiale lacunele încă numeroase din harta folclorică a țării noastre.

Fără să intrăm în amănunte este suficient să amintim în ordinea desfășurării lor zonele studiate în cadrul celor șapte ani de la înființarea Institutului. Începînd cu anul 1950 cercetările pe teren pentru culegerea de materiale folclorice s-au făcut în regiunile: Iași, Bacău, Arad, Timișoara, Cluj, Hunedoara, Baia Mare, Ploești, Craiova, București; culegeri de dansuri în regiunile Iași, București, Pitești, Craiova, Stalin, Hunedoara, Arad, Oradea, Cluj; culegeri de basme și povestiri populare în regiunile Hunedoara, Baia Mare, Suceava, Ploești, Pitești. Pentru folclorul muncitoresc o prospecțiune s-a făcut în regiunile Ploești și Hunedoara (valea Jiului). Activitatea depusă în interiorul secțiilor a avut un caracter dublu: pe deoparte organizarea și valorificarea materialului cules anterior

și păstrat în arhiva Institutului, pe de altă parte cercetarea materialului cules în ultimele expediții și valorificarea sa științifică.

O primă sarcină care a stat în fața Institutului a fost reorganizarea arhivei muzicale și literare. Înregistrate pe cilindri de fonograf, piesele muzicale și literare au fost inventariate, înregistrate, clasate pe genuri, teme și subiecte, transcrise în parte și puse la dispoziția cercetătorilor dinăuntru și din afara Institutului. Această operație migăloasă dar necesară a reactualizat o seamă întreagă de teme folclorice, punând la dispoziția cercetătorilor materiale noi, deosebit de valoroase. În cercetarea pe teren, Institutul utilizează — pentru o cât mai fidelă redare începând cu anul 1951 — mijloace tehnice moderne de înregistrare sonoră pe bandă de magnetofon. Pe lângă înregistrarea materialului folcloric propriu zis, făcut sub supravegherea sectorului tehnic care posedă un atelier și un studio pentru acest scop, cercetătorii Institutului sînt permanent preocupați ca în același timp să adune pe lângă cîntece, jocuri, povești etc., un cât mai bogat și variat material documentar — informativ, care să poată face cât mai concret posibil, înțelegerea multiplelor fenomene ale artei populare, a problemelor creației și circulației folclorice. În acest scop metoda de cercetare a observației directe a fost utilizată pe scară largă, observîndu-se în detaliu manifestările complexe de viață folclorică: nunta, înmormintarea, colindatul, șezătoarea. etc.

Activitatea științifică a secției muzicale s-a manifestat pe diferite planuri: formarea de noi cadre precum și clarificarea unor probleme de morfologie a cîntecului popular perfecționarea metodei și tehnicii de culegeri, îndrumarea echipelor artistice de amatori ale sindicatelor și căminelor culturale (cercetătorii Institutului deplasîndu-se la fața locului), participarea la concursuri, schimb de opinii în legătură cu problematica creației populare, informarea compozitorilor (romîni și străini), prin discuții și audiții. Menționăm deasemenea cîteva probleme în care Institutul, prin secția sa muzicală, a făcut un pas înainte: problema creației și a circulației artei populare, problema tradiției (rolul individului și al colectivității), problema nașterii stilului nou pe baza cîntecului tradițional, problema genurilor muzicale. În ceea ce privește morfologia cîntecului popular s-au lămurit unele probleme referitoare la moduri, sisteme ritmice și structura arhitectonică a cîntecelor populare și legătura dintre melodie și vers. Au fost adîncite unele probleme privind repertoriul și stilul lăutarilor din Clejani, (studiu în curs de redactare), muzicanții populari, ritmul jocurilor din Ardeal, legătura dintre ritmul dansurilor și al colindelor, creația contemporană din unele comune (Bătrîni — reg. Ploești, obiceiuri legate de viața păstorească (Arietul), de ceremonialul nopțial (Hunedoara, Moldova etc.)

Secția muzicală a avut, deosebit de aceste două principale forme de activitate alte două preocupări care s-au desfășurat pe măsură ce i s-a cerut concursul. În primul rînd ajutorul susținut dat orchestrei « Barbu Lăutaru » atîta timp cît această formație artistică a funcționat în cadrul Institutului și în al doilea rînd colaborarea cu articole și recenzii la revistele « Muzica », « Cultura poporului » și alte reviste. Conferințe, comunicări, audiții publice au fost obiectul preocupărilor secției precum și o serie de studii și monografii tipărite în editura « E.S.P.L.A. » Menționăm volumele apărute din ultimii ani: « Cîntece și jocuri pentru orchestre populare », « Luptăm pentru pace », « Drag mi-e la gospodărie » (cîntece și melodii populare), « Cîntece din toată țara (coruri), « 12 cîntece pentru voce și pian », « 200 cîntece și doine », « 100 melodii de jocuri din Ardeal », « 125 melodii de jocuri din Moldova », lucrări scoase sub îngrijirea Institutului nostru. În manuscris se găsesc, așteptînd tiparul 2 monografii: Radu Anghel și Pîntea Viteazul.

Pentru a sprijini și a îndruma munca orchestrelor populare ca și aceea a ansamblurilor de cîntece și jocuri, Institutul le-a pus la îndemînă — pentru o mai bună cunoaștere a instrumentelor populare — prin cercetătorii săi următoarele studii apărute în anii 1955—56: « Instrumentele muzicale ale poporului romîn (Tiberiu Alexandru), « Metoda de țambal » (Const. Prichici), « Metoda de cobză » (Const. Zamfir și I. Zlotea), precum și un studiu despre « Nai » (supliment nr. 6, 1954 din revista « Muzica ») de V.I. Nicolescu.

Alături de maestrul Sabin Drăgoi, Em. Comișel, Tib. Alexandru, J. Jagamas (Cluj) au contribuit cu colaborarea lor la volumul omagial « Studia memoriae Belae Bartok sacra ».

În cadrul valorificării colecțiilor clasice de folclor a apărut, pînă acum, colecția Anton Pann: « Cîntece de lume » ediție îngrijită de Gh. Ciobanu.

Filiala de la Cluj, prin cercetătorii ei de la secțiile muzicală și literară a adus o contribuție importantă prin studiile lor: « Moldvai Csángó Népdalok es Népballadák » (Farago József, Jagamas János și Szegó Julia), « A szegény Ember Vállára » (Farago József), « Farkas Barkas » (Farago Jozsef), « Bartók Béla » (Szegó Julia).

Secția literară a desfășurat o activitate paralelă participînd în egală măsură la expedițiile pe teren, la reorganizarea arhivei de folclor și la valorificarea științifică a materialului. Activitatea științifică a secției literare a cuprins o seamă de comunicări și conferințe, de studii și monografii. Publicațiile științifice ale secției literare nu sînt prea numeroase. Dacă lăsăm de o parte colaborarea

secției la E.S.P.L.A., la Ed. Tineretului și la Biblioteca pentru toți, studii introductive sau prefețe, patru sînt lucrările care trebuiesc menționate. Două dintre ele «Basmе» și «Doine, cîntece și strigături» au apărut în «Biblioteca pentru toți» în 1954 prima, în 1955 a doua. Ele cuprind materiale din arhiva Institutului de Folclor și constituie pagini de antologie literară destinate să răspîndească în masele de cititori cele mai frumoase producții ale acestor genuri. Volumul «Doine, cîntece și strigături» a fost întocmit de Al. Amzulescu și Gh. Ghiță.

O lucrare cu caracter științific mai pregnant este întocmită de Gh. Ciobanu și Al. Amzulescu intitulată «Vechi cîntece de viteji». Prefața maestrului Sabin Drăgoi aduce o seamă de lămuriri importante cu privire la formele muzicale ale baladelor, doinelor și colindelor cuprinse în acest volum. Fiecare text este însoțit de melodie încît cercetătorul își poate da imediat seama de raportul strîns dintre melodie și text.

Deosebit de aceste lucrări care aparțin propriu zis Institutului de Folclor, este locul să amintim și unele publicații de folclor literar întemeiate în mare parte pe materiale inedite din Arhiva Institutului, «Din Folclorul nostru» și altele care reprezintă contribuția personală a unora dintre cercetătorii noștri la opera de studiere și răspîndire a comorii noastre folclorice. Un exemplu în acest sens îl constituie volumul «Voinicii» balade populare prelucrate de Al. Amzulescu, apărut în Ed. Tineretului, 1956. Numărul lucrărilor publicate față de bogatul material folcloric aflat în arhiva Institutului rămîne totuși mic. Institutului de folclor, prin secția sa literară, îi revine sarcina de a da maselor de cititori cît mai multe lucrări din domeniul folclorului.

O lucrare de mari proporții destinată să devină un instrument de lucru absolut necesar în mîna cercetătorilor este «Indicele de basme» ale poporului român. Acest indice va cuprinde repertoriul bibliografic al basmelor noastre fie publicate, fie inedite, organizat pe genuri teme și subiecte. Lucrarea în curs de efectuare a depășit numărul de 6000 de fișe analitice. Putem afirma de pe acum că ea va oferi cercetătorilor și scriitorilor un imens material folcloric a cărei bogăție și varietate asigură prozei epice populare un loc de prim ordin în cultura noastră. Deosebit de aceasta, Institutul a pregătit pentru tipar două volume de basme inedite cu material cules din regiunea Pădurenilor (Ov. Birlea) și din regiunea Hațeg (T. Brill). Spre deosebire de culegerile mai vechi de basme, aceste două volume înregistrează și observațiile făcute asupra compoziției, stilului și dicțiunii povestitorului popular, dînd acestui material folcloric un caracter de autenticitate care a lipsit din nefericire culegerilor din trecut. În afară de această activitate permanentă, secția literară a sprijinit munca scriitorilor și cercetătorilor fie prin consultații, fie prin referate de specialitate. Editurile au fost ajutate adesea pe această cale în privința lucrărilor și colecțiilor folclorice pe care le aveau în planul lor de lucru.

Secția coregrafică a început să lucreze în domeniul dansurilor populare abia în 1952. Atenția este deocamdată îndreptată mai ales asupra culegerii materialului, căci în acest domeniu nu au existat decît foarte sporadice culegeri și cercetări anterioare. Deocamdată s-a alcătuit o metodă de lucru pe teren și un sistem de notare a pașilor de dans. Pînă în prezent s-au cules cca. 600 de dansuri.

În ce privește cunoașterea dansului nostru popular sînt prețioase rezultatele cercetărilor întreprinse pentru urmărirea datelor care consemnează sau descriu aceste dansuri pînă la sfîrșitul veacului al XVIII-lea.

Colectivul coregrafic a început studierea metodică a dansurilor călușerești, a dansurilor feciorești din Ardeal și o cercetare asupra jocurilor din comunele Rășinari, reg. Stalin, Sibiel, reg. Stalin, Vrancea, reg. Birlad, Sita-Buzăului, reg. Stalin, Mitreni, reg. București. Nădăjdum că rezultatele acestor cercetări vor pune premisele studiului științific al dansurilor populare din țara noastră. Institutul a pus la dispoziția echipelor artistice de amatori un volum de 70 de melodii de joc și în anul 1955 a apărut la E.S.P.L.A. o culegere de «30 de dansuri populare din diferite regiuni ale țării» întocmită de Vera Proca. Secția coregrafică are o activitate variată manifestată prin comunicări, conferințe, studii (în pregătire un studiu despre notația de dansuri) și o antologie de 40 de jocuri. De asemenea secția coregrafică prin colaboratorii săi a participat la organizarea și îndrumarea concursurilor de amatori. În acest scop, Institutul a publicat 6 volume cu cîntece și jocuri populare amintite mai înainte, pentru echipele de amatori și publică în revista «Cultura poporului» o serie de articole pentru îndrumarea muncii folclorice a amatorilor, pentru justa valorificare a folclorului de către echipele artistice.

Prin însăși natura sa Institutul de folclor nu este numai un culegător dar în egală măsură un răspînditor și un îndrumător în toate domeniile folclorului. Din această cauză legătura cu sectoarele culturale: Uniunea compozitorilor, Radiodifuziunea, Cinematografia și Învățămîntul folcloric din țară ca și legătura cu sectoarele culturale ale organizațiilor de masă: ansamblurile de cîntece și jocuri populare, orchestrele populare, mișcarea artistică de amatori a fost și trebuie să devină încă și mai strînsă. Cele cca. 300 cercuri de amatori pot constitui o adevărată rețea de informație știin-

țifică pentru Institut, după cum și Institutul la rîndul său le-a dat și le dă permanent ajutor pentru organizarea și îmbunătățirea calității manifestărilor lor, punîndu-le la dispoziție materialul și experiența cercetătorilor folcloriști.

În ianuarie 1954, Institutul de Folclor în colaborare cu Casa Centrală a Creației Populare și cu concursul Ministerului Culturii a organizat și condus prima consfătuire pe țară la care au participat folcloriști din capitală și din provincie. Cu acest prilej au fost discutate — pe marginea unor referate — principalele sarcini și probleme ale muncii folcloristice și ale mișcării artistice de amatori din țara noastră.

Doriința exprimată de toți cei prezenți cu acest prilej, pentru apariția unei publicații periodice de specialitate, care apărînd sub directivele Institutului să adune în coloanele sale preocupările tuturor cercetătorilor iubitori de folclor, a fost luată în considerație de forurile superioare și realizată în cursul acestui an. Prin revista sa, Institutul de Folclor, va avea posibilitatea să publice curent rezultatele cercetărilor sale, ținînd în felul acesta strînsă legătura cu folcloriștii din țară cît și cu cei de peste hotare.

Acțiunea de continuă lărgire a cercului celor care se ocupă în mod organizat de problemele culegerii, studierii și prelucrării folclorului, cărora Institutul le oferă sprijinul său teoretic și material s-a concretizat deasemenea și în înființarea pînă acum a trei cercuri folclorice în provincie, Sibiu Bacău, Timișoara, la constituirea și în activitatea cărora Institutul a participat cu îndrumarea și sprijinul său.

Rolul Institutului de Folclor ca institut științific de tip nou, în viața culturală a țării noastre, este astăzi bine cunoscut. Prin colecțiile sale, prin metoda sa științifică de cercetare și prin acțiunile întreprinse, Institutul a ajuns să aibă un mare prestigiu peste hotare. Astfel, Institutul nostru a stabilit legături și schimb de informații și publicații cu 130 de institute de folclor și folcloriști din străinătate.

Institutul de Folclor a primit în tot acest timp vizita a numeroși folcloriști străini, atît din Europa cît și din celelalte continente. Putem cita astfel vizita următorilor folcloriști străini:

U.R.S.S., Hristiansen, I. I. Martinov P. G. Bogatîrev: Anglia, Albert Lloyd; Austria, dr. Adolf Mais; Brazilia, Origines Lessa; Bulgaria, A. Kaciuleff, F. Poionceff; R.P. Cehoslovacă, Jisi Vysloužil; R.P. China, Li Juan Cin, Cin Pen Cian; Elveția, dr. Robert Wildhaber; Franța, G. Rouget; Germania, dr. Felix Hoerburger (R.F.G.), dr. Paul Nedo (R.D.G.) dr. Paul Donath (R.D.G.), Gertrude Weinhold (R.F.G.); Iran, R. Kaleghy; Italia, Prof. Ernesto de Martino, Diego Carpitella; Japonia, Hirotschi Minami; Polonia, Vladimir Kotonsky, Marian Sobiesky, Hedwiga Sobieska, Jan Steszewsky, prof. Roman Reinfűss, M. Prezezdzienska; Norvegia, dr. Olaf Gurwin, Rolf Mykeebust; Siria, Aman Șefic; Ungaria, Szabolci Bence, Vargyas Lajos, Dobrovics-Dömöter Tekla, Balla Pater, Bűcke Gabor.

Unii dintre acești vizitatori nu s-au mulțumit numai să cunoască folclorul românesc din Arhiva Institutului, dar au ținut o seamă de comunicări științifice în domeniul activității folclorice din țara respectivă, adăugînd în felul acesta noi pași de apropiere culturală între țara noastră și celelalte țări ale lumii.

Comunicările ținute la Institutul de Folclor au fost următoarele:

Cercetările de folclor în China (Li Juan Cin)

Cercetările de folclor în R.D.G. și R.F.G. (Dr. Paul Nedo)

Cercetările de folclor în Cehoslovacia (J. Vysloužil)

Cercetările de folclor în Slovacia (Fr. Polocek)

Munca de pregătire a folcloriștilor amatori în R.F.D. (Gertrude Weinhold)

Cercetările de folclor în R.P. Polonă (M. Sobiesky)

Cercetările de folclor în Elveția (Dr. R. Wildhaber)

Despre cercetările folcloriștilor italieni în legătură cu riturile de înmormîntare (Prof. E. de Martino)

Cercetări asupra muzicii populare maghiare (Balla Peter)

Cercetări de literatură populară maghiară (Dobrovics-Dömöter Tekla)

Cîntecul popular iranian (R. Kaleghy)

Cîntecul popular norvegian (R. Myklebust)

Despre cîntecele populare braziliene (Origines Lessa)

Muzicologia și folcloristica în U.R.S.S. (I. Martinov).

Însoțite de exemplificări muzicale, aceste comunicări au deschis perspective noi cercetărilor noastre. Studiul folclorului cîștigă întotdeauna din experiența pe care, în locul și în momente diferite, o fac cercetătorii tuturor popoarelor.

La Praga va apărea o antologie de cîntece populare romînești în limba cehă, iar la New York o antologie de muzică populară romînească în cadrul antologiei moderne de folclor pe discuri făcute de Societatea Columbia.

Rolul și importanța Institutului de Folclor în dezvoltarea culturii romînești își găsesc premiile firești în însăși dezvoltarea statului socialist în țara noastră. Tot ceea ce în chip spontan culegeau și răspîndeau entuziaștii admiratori ai creației populare de altă dată, este un fapt de la sine înțeles și limpede organizat în zilele noastre. Din cercetare sporadică, din entuziasm izolat, atenția față de creația populară a devenit o concepție de masă. Statul creat de popor și pentru popor se găsește astăzi, pentru prima dată, în situația nu numai de a sprijini cercetările asupra creației populare, dar și de a îndemna oamenii de cultură să cunoască propriul lor tezaur, să-l îmbogățească și să-l facă cunoscut generațiilor următoare. Devenită necesitate, cunoașterea tradițiilor poporului nostru se impune a fi științific adîncită și interpretată. Aceasta este în clipa de față rolul Institutului. Pe măsură ce i s-au deschis larg perspectivele unei dezvoltări pe care nimeni nu o bănuia pînă la 23 August 1944, în egală măsură i s-au înmulțit și răspunderile. Institutul de Folclor trebuie să cuprindă tot ce este folclor adică să culegă, să aleagă, să răspîndească, să îndrumeze orice manifestare folclorică, fie că e vorba de zonele cele mai conservatoare, fie că e vorba de locurile cele noi în care arde puternic viața nouă, viața vremurilor noastre. Este desigur mult pentru numărul restrîns de cercetători pe care îi are Institutul. Entuziasmul lor nu poate face față întotdeauna imensului material care se îmbogățește pe zi ce trece. Înțelegerea pe care forurile conducătoare ale culturii noastre au arătat-o permanent Institutului nostru și problemelor pe care le cercetează, ne dau certitudinea că și în viitor această activitate, pe care o putem numi rodnică, se va dezvolta pe măsura marilor probleme care îi stau în față.

О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ИНСТИТУТА ФОЛЬКЛОРА

Хотя в нашей стране существует давняя традиция фольклорных исследований, организованные, всеобъемлющие и комплексные исследования смогли развернуться, главным образом, после того как был создан Институт Фольклора.

Институт Фольклора, созданный в 1949 году, разделен на три отдела: музыкальный, литературный и хореографический, план деятельности которых предусматривает всесторонние полевые исследования в различных областях страны.

Создав за очень короткий срок богатейший фольклорный архив, исследователи Института имеют таким образом в своем распоряжении музыкальные, литературные и хореографические фольклорные материалы, систематически собранные и обработанные по новому методу работы в области фольклора. Запись материала производится с учетом всех нужных для научного исследования явлений фольклорной жизни данной общины, охватывая все обычаи и навыки людей, их художественную и культурную жизнь и социально-экономические условия, рассматриваемые в своем развитии.

Полевая работа проводилась непрерывно комплексными или однородными коллективами, чья работа, направляемая и координируемая Институтом, имела целью дополнить новыми материалами еще многочисленные белые пятна на фольклорной карте нашей страны.

Деятельность в каждом отделе носила двоякий характер: с одной стороны, сотрудники Института систематизировали и использовали материал, записанный прежде и хранящийся в архиве Института, а с другой — работали над материалом, добытым во время последних экспедиций.

Особое внимание было оказано организации фольклорного архива, являющегося в настоящее время, пожалуй, самым богатым в мире. Он содержит свыше 50.024 мелодий, записанных на 16.172 фонографических валиках, 3.426 граммпластинок, 1.010 рулонов магнитофонной пленки, 22.991 песен, записанных на слух, 17.351 различных документально-информативных материалов, 1.125 сказок, легенд и т. д. и свыше 600 записей танцев. В клужском филиале имеется 12.000 песен и плясок,

150 сказок и 5.000 загадок. Операции по записыванию фольклора производятся под наблюдением технического сектора, располагающего для этой цели специальной мастерской и студией.

Архив постоянно обогащается ценными фольклорными материалами видных деятелей прошлого. Стремясь предоставить в распоряжение широкой общественности уже имеющийся фольклорный материал, Институт готовит к печати 40-томный сборник «Фольклор Румынской Народной Республики», который явится фольклорным «корпусом» нашей родины и будет состоять из монографий по областям и по темам.

Институт обладает большой библиотекой по специальности, насчитывающей свыше 10.000 названий книг и периодических изданий. К этому добавляются 700 статей и очерков по специальности, переведенных из трудов, вышедших в Советском Союзе и странах народной демократии. Институт имеет также богатую фото-кинематографическую коллекцию, состоящую из 8.232 фотографий и 8 короткометражных фильмов, в которых засняты лучшие хранители и носители фольклора, народные обычаи, одежда, областные типы населения, народные пляски и т. д.

С целью оказания постоянной помощи всем тем, кто исследует народное художественное творчество, в Институте работает консультативный кабинет, который в течение последних двух лет дал свыше 2.000 консультаций. Наряду с этим Институт организует лекции и фольклорные вечера, а также научные сообщения для широкой аудитории. Между 1949 и 1953 гг. Институт руководил также работой оркестра народных инструментов имени Барбу Ляутару.

Музыкальный отдел занимался выяснением определенных проблем: морфологии народной песни, совершенствования метода и техники записывания материала, руководством художественной самодеятельностью в профсоюзах и Домах культуры; его сотрудники участвовали в смотрах и обмене взглядами по вопросам проблематики народного творчества. Отдел занимался осведомлением отечественных и зарубежных композиторов путем дискуссий и показа музыкального материала, оказывал поддержку и давал руководящие указания оркестрам народных инструментов и ансамблям песни и пляски, которым были предоставлены в распоряжение работы сотрудников Института о музыкальных инструментах румынского народа. Публичные лекции, сообщения и вечера явились частью программы работы отдела, который работает также над рядом обстоятельных монографий.

Литературный отдел развертывал параллельную деятельность, участвуя в экспедициях, внося свой вклад в дело реорганизации фольклорного архива и научного использования материала.

Наряду с этим научная работа литературного отдела охватывала ряд сообщений и лекций, очерков и монографий, сотрудничество с издательствами, которым оказывалась помощь в издании трудов по фольклористике и фольклорных сборников, стоявших в плане их деятельности. Работой большого масштаба — которая выполняется в настоящее время — будет «Каталог сказок» румынского народа, который будет содержать широкую библиографию наших как уже опубликованных, так еще не вышедших в свет сказок. Библиография будет расположена по жанрам, темам и сюжетам.

Хореографический отдел, как и вышеуказанные два отдела, проводил широкую и разнообразную деятельность, состоявшую в сообщениях, лекциях, статьях, очерках и руководящей работе с целью правильного использования фольклора художественной самодеятельностью. Коллектив изучает пляски «калушаров» и ардяльские молодецкие танцы, а в настоящее время предпринимает исследования народного танца в различных областях страны.

На страницах «Фольклорного Журнала» Института будут освещаться результаты фольклорных исследований, что будет содействовать постоянным сношениям как с отечественными, так и зарубежными фольклористами.

Связи Института Фольклора с такими же учреждениями зарубежных стран содействовали установлению довольно тесного контакта с фольклористами этих стран. Наш Институт установил отношения и обмен сведениями и публикациями с 130 зарубежными фольклорными институтами и отдельными фольклористами.

Посещение нашего Института многочисленными зарубежными фольклористами дало нам возможность ближе познакомиться их с неисчислимыми богатствами нашего фольклора.

INFORMATION ON THE ACTIVITY OF THE ROUMANIAN INSTITUTE OF FOLKLORE

Although the tradition of folklore research in our country is of long standing, a far-reaching, organised and complex research work has however only become possible since the foundation of the Rumanian Institute of Folklore.

Set up in 1949, the Institute of Folklore includes three departments: musical, literary and choreographic, the working scheme of which covers wide-ranging field investigations carried out in various regions of the country. Having in a brief time collected a rich archive, the collectors of the Institute have thus at their disposal musical, literary and choreographic folklore material, systematically gathered and worked out in accordance with new methods of folklore research. The collected material includes every data required for the study of each separate item in relation with the whole folkloristic life of the respective community, the customs and practices of the people, their artistic and cultural life in general and the social and economic conditions, considered in their development.

Uninterrupted field investigations have been carried out by complex or simple collectives whose work guided and co-ordinated by the Institute aimed through the collection of new folkloristic material at completing the still numerous gaps existing in the folklore map of our country.

The activity unfolded within the framework of the respective departments was of a dual character: firstly the organisation and utilisation of the previously collected material, kept in the archives of the Institute and secondly the study of the material collected during the later expeditions and its scientific utilisation.

Special attention has been awarded to the organisation of the folklore archive, which to-day is possibly one of the largest in the world. It includes over 50.024 tunes recorded on 16.172 phonographic cylinders, 3.426 gramophone records, 1.010 sound tape recordings 22.991 songs collected by ear, 17.351 items of documentary information, 1.125 fairy tales, legends a. s. o., and over 600 noted folk dances. Our Cluj branch has 12.000 folk songs and dances, 150 tales and 5.000 riddles. The folkloristic recording is effectively carried out under the supervision of the technical department which disposes of a workshop and a studio for this purpose.

The archive is steadily completed with precious folklore material pertaining to some important forerunners. For the utilisation of the existent folklore material, the Institute is at present preparing a large collection entitled «Folclorul in Republica Populară Romină», a folkloristic corpus of our country, which will contain 40 volumes of regional or topical monographs.

The Institute has also a folklore library, including 10.000 volumes, books and periodicals, as well as a number of 700 articles and studies, translated from the Soviet publications and those of other popular democratic countries. The Institute further possesses an important photo-cinematographic collection of 8.232 pictures as well as 8 short ciné films, representing folk singers and folk artists, customs, habits, costumes and regional types, folk dances etc.

The Institute has a consultation office at the permanent disposal of the students of artistic folk creation, which office has during the last two years been visited by over 2.000 people. The Institute furthermore organizes lectures and folklore auditions and scientific communications for the public at large.

From 1949 till 1953, the Institute had under its direct guidance the folk orchestra «Barbu Lautaru».

The scientific activity of the various departments has been carried out in different directions.

The musical department has been particularly concerned with clearing up certain outstanding problems: The morphology of folk songs, the improvement of the collecting methods and technique, the guidance of the amateur artistic ensembles of the Trade Unions and Cultural Homes, the participation in competitions, exchange of views concerning the problems of folk creation, the supply of information to Rumanian and foreign composers by means of discussions and auditions. The researchers of the Institute have also supported and directed the folk orchestras and the song, and dance ensembles, providing them with studies regarding the musical instruments of the Rumanian people. A number of public communications, lectures and auditions, as well as large monographs have figured in the working programme of the Department.

Besides participating in the activity of the musical department, the literary department has carried out its own field investigation and research work, reorganized the folklore archives and has worked out a scientific method of utilisation of its material.

Furthermore, the scientific activity of the literary department has covered a great number of communications, study-lectures and monographs, and has collaborated with the publishing houses, in editing their works and folklore collections.

A vast work — which is at present being compiled — will be the « Indicele de basme » (Fairy-tale Index) of the Rumanian people, which is designed to include the bibliographical repertory of our — published or unpublished — fairy tales, classified according to their genre, themes and subjects.

Alike the other two departments, the choreographic department has an ample activity containing communications, lectures, newspaper articles, surveys, instructions regarding a correct utilisation of the folklore material by the amateur ensembles. The present collective of the choreographic department has been studying the Calușari dances and the Transylvanian men-dances and has at present initiated researches concerning the folk dances of various regions of our country.

The results of this folkloristic research work will be published in the « Revista de Folclor » of the Institute, maintaining thereby a permanent link with the folklorists in our country and abroad.

The relations of our Institute of Folklore with the similar foreign institutions have enabled a fairly close contact with the respective folklorists. Our Institute has established connections and interchange of information and prints with 130 folklore bodies and individual folklorists in other countries.

The numerous visits paid by foreign folklorists to the Rumanian Folklore Institute have afforded them the opportunity of gaining a fuller knowledge and a clearer appreciation of our native folkloristic treasures.